

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – R. Pascari
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru

ÎNCHEIERE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului Constantin Cachița,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Begleț Ion împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2017, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă:

La 15 martie 2017 avocatul Pocaznoi Rodica, împuternicită prin mandatul din 20 ianuarie 2017 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată (f.d. 3), a depus în interesele lui Begleț Ion cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor judecătorești și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Pocaznoi Rodica a indicat că la 15 octombrie 2012 Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău a pornit urmărirea penală pe cauza penală 2012038124, conform elementelor infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (2) lit. b) Codul penal, și anume fiind persoană cu funcție de demnitate publică a folosit intenționat situația de serviciu în interes personal, cauzând daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, adică a săvârșit abuzul de putere și serviciu.

A mai concretizat că prin ordonanța din 27 noiembrie 2012 emisă de procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău Begleț Ion a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar prin ordonanța din 25 februarie 2013, reclamantul a fost pus sub învinuire, fiind întocmit și rechizitoriu, iar cauza penală a fost remisă instanței judecătorești pentru examinare în fond.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 februarie 2014 Begleț Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (2) lit. b) Codul penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, ce constituie 20 000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe o perioadă de 5 ani.

A precizat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014 a fost admis apelul reclamantului și casată sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 februarie 2014 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Begleț Ion a fost achitat din motiv că fapta acestuia nu a întrunit elementele infracțiunii, decizia instanței de apel, fiind menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 august 2014.

Consideră că prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, precum și a instanței judecătorești, reclamantului i-au fost cauzate atât prejudicii de ordin material, cât și moral.

Prin acțiunile organului de urmărire penală, reclamantului i-a fost cauzat prejudiciu moral, având în vedere că a fost știrbită imaginea acestuia, atât în cadrul Primăriei satului Ghidighici, unde acesta activa, cât și în localitate.

În urma înaintării cauzei penale, reclamantului i-au fost cauzate și prejudicii materiale în legătură cu necesitatea angajării unui avocat, astfel suportând cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

Avocatul Pocaznoi Rodica cere încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul lui Begleț Ion a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 11 000 lei (f.d. 4-5).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 16 iunie 2017 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Begleț Ion.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Begleț Ion suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material pentru cheltuieli de asistență juridică.

În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a admis parțial pretenția lui Begleț Ion cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Begleț Ion suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 59, 63-71).

La 27 iunie 2017 Cachița Constantin, împuternicit prin procura din 25 iulie 2016 să reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 74), a depus în interesele Ministerului Justiției apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 iunie 2017 (f.d. 73), iar la 06 noiembrie 2017 reprezentantul Cachița Constantin, în baza procurii din 04 iulie 2017 (f.d. 87), a depus apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 83-86).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 decembrie 2017 a respins apelul declarat de Ministerul Justiției și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2017 (f.d. 101-116).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că Begleț Ion dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin condamnare ilegală, având în vedere că în privința acestuia a fost emisă o sentință de achitare,

rămasă irevocabilă, iar obligația de compensare a prejudiciului este pusă pe seama statului.

Instanțele de judecată au concluzionat că suma de 5 000 lei este de natură să ofere o reparație completă pentru atingerea adusă onoarei, reputației și persoanei intimatului/reclamant Begleț Ion, cuantumul prejudiciului moral solicitat în mărime de 100 000 lei fiind unul exagerat.

Cu referire la pretenția cu privire la repararea prejudiciului material, instanțele au reținut că Begleț Ion a solicitat încasarea sumei de 11 000 lei, însă probe justificative a prezentat doar pentru suma de 2000 lei, iar restul bonurilor prezentate au alt număr al contractului de asistență juridică și nu precizează pentru ce servicii au fost achitate.

La 16 martie 2018, Cachița Constantin, împuternicit prin procura din 12 ianuarie 2018 să reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de ataca hotărârea judecătorească (f.d. 126), a depus în interesele Ministerului Justiției recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Cachița Constantin a indicat că la stabilirea cuantumului despăgubirii acordate cu titlu de prejudiciu moral, instanța de judecată a aplicat eronat normele dreptului material ce țin de soluționarea litigiului.

A concretizat că Begleț Ion nu a fost arestat sau reținut și în privința acestuia nu a fost aplicată nicio măsură preventivă.

Intimatul nu poate pretinde la repararea prejudiciului moral și material de la bugetul de stat, or prejudiciul urmează a fi privit ca o compensare și nu ca o obținere a unor foloase necuvenite de la bugetul de stat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 17 aprilie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat lui Begleț Ion și Procuraturii Generale o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copieii respective.

Prin referința depusă la 11 mai 2018 Begleț Ion a solicitat declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului Constantin Cachița în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depusă de Begleț Ion, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se

declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 12 ianuarie 2018 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 19 decembrie 2017 (f.d. 117), care a fost recepționată de Ministerul Justiției la 07 februarie 2018 (f.d. 127), fapt ce denotă că recursul declarat la 16 martie 2018 este depus în interiorul termenului de 2 luni acordat de legiuitor.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de Constantin Cahița, împuternicit prin procura din 12 ianuarie 2018 să reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de ataca hotărârea judecătorească (f.d. 126), recurentul fiind partea în proces împotriva căruia a fost declanșată acțiunea, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră

că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (*hotărârea Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*hotărârea Nersesyanyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că în cererea de recurs Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului Constantin Cachița a invocat temei de declarare a recursului prevederile art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului Constantin Cachița a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea

faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului Constantin Cachița în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției, prin intermediul reprezentantului Constantin Cachița se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton